

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 2 maja 2023 r.

Poz. 3670

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.395.2023 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 27 kwietnia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LVI/528/2023 Rady Gminy Zbrosławice z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat, jak również trybu ich pobierania, w całości, jako sprzecznej z art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 ze zm.), dalej jako „ustawa”.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 22 marca 2023 r. Rada Gminy Zbrosławice podjęła uchwałę Nr LVI/528/2023 w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i ustalania odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat, jak również trybu ich pobierania, dalej jako „uchwała”.

Uchwałę doręczono organowi nadzoru w dniu 28 marca 2023 r.

Zgodnie z art. 50 ust. 6 ustawy rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Wskazany przepis ustawy, wprowadza obligatoryjne elementy uchwały, tj.:

- 1) szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi);
- 2) szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat;
- 3) tryb ich pobierania.

W toku analizy przedmiotowej uchwały organ nadzoru ustalił, że Rada Gminy Zbrosławice nieprawidłowo określiła szczegółowe warunki odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Z treści przepisu art. 50 ust. 6 ww. ustawy nie sposób bowiem wywieść kompetencji do ustalania przez organ stanowiący zwolnień o charakterze generalnym, dla osób posiadających dochód w przedziale do 200% kryterium dochodowego ustalonego w art. 8 ust. 1 ustawy.

Uchwała w § 3 ust. 2, stanowi, iż *Odpłatność za świadczone usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze naliczana będzie zgodnie z tabelą stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.*

Załącznik do uchwały stanowi tabela, zgodnie z którą dokonano (wyrażonych w procentach) ustaleń o wysokości odpłatności za usługi (od ceny usługi za 1 godzinę). Procentową wysokość odpłatności ustalono w zależności od posiadanego dochodu osoby lub dochodu na osobę w rodzinie, w stosunku do aktualnie obowiązującego kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej w następujący sposób:

Wyrażona w procentach (%) wysokość dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie w stosunku do kryterium dochodowego określonego w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej	Wskaźniki odpłatności w % ustalone od ceny 1 godziny usługi opiekuńczej i specjalistycznej usługi opiekuńczej	
	dla osoby samotnie gospodarującej	dla osoby w rodzinie
do 200%	bezpłatnie	bezpłatnie
powyżej 200% do 300%	5%	10%
powyżej 300% do 400%	10%	20%
powyżej 400% do 450%	15%	30%
powyżej 450% do 500%	20%	40%
powyżej 500% do 550%	25%	50%
powyżej 550% do 600%	30%	60%
powyżej 600% do 700%	40%	70%
powyżej 700% do 800%	60%	80%
powyżej 800% do 900%	80%	90%
powyżej 900%	100%	100%

W ocenie organu nadzoru, Rada Gminy Zbrosławice nieprawidłowo określiła odpłatność za usługi przyjmując, iż do 200% kryterium, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy usługi opiekuńcze będą świadczone nieodpłatnie.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy *Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, z zastrzeżeniem art. 40, art. 41, art. 53a i art. 91, przysługuje:*

1) *osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty 776 zł, zwanej dalej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,*

2) *osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty 600 zł, zwanej dalej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”,*

3) *rodzinie, której dochód nie przekracza sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej dalej „kryterium dochodowym rodziny”*

- *przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.*

Jednocześnie na mocy art. 8 ust. 2 ustawy *Rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, uprawniające do zasiłków okresowego i celowego.*

Usługi opiekuńcze nie stanowią świadczeń z pomocy społecznej, o których mowa w art. 8 ust. 2 ustawy, a zatem Rada Gminy Zbrosławice nie może przyjąć, iż w przypadku dochodu do 200% kryterium dochodowego świadczenia w zakresie usług opiekuńczych są nieodpłatne. Prawo do nieodpłatnych usług przysługuje jedynie osobom nieprzekraczającym 100% kryterium dochodowego.

Powyższa regulacja ma wpływ na ustalenia w zakresie całej odpłatności za usługi, a zatem powoduje nieprawidłowości w zakresie wypełnienia delegacji ustawowej.

Organ nadzoru sygnalizuje, iż przedmiotowa uchwała stanowi prawo miejscowe, a zatem winna ona kompleksowo regulować zawartą w niej materię. W doktrynie i judykaturze przyjmuje się iż jeżeli organ stanowiący gminy nie uregulował w pełni obligatoryjnych elementów upoważnienia ustawowego lub przekroczył upoważnienie ustawowe, to w sposób istotny naruszył prawo. Pominięcie przez radę gminy któregoś z wymienionych w upoważnieniu ustawowym elementów skutkuje brakiem pełnej realizacji tego upoważnienia i ma istotny wpływ na ocenę zgodności z prawem podjętego aktu (*zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 13 grudnia 2007 r., sygn. akt II SA/Op 480/07, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych*).

Przepis art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, iż uchwała lub zarządzenie organu gminy sprzeczne z prawem są nieważne. O nieważności uchwały lub zarządzenia w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia doręczenia uchwały lub zarządzenia, w trybie określonym w art. 90.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr LVI/528/2023 Rady Gminy Zbrosławice z dnia 22 marca 2023 r., należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Śląskiego
Zastępca Dyrektora Wydziału Nadzoru Prawnego

Iwona Andruszkiewicz